

КАДРИ БУДОВАМ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У 1932 РОЦІ

№1-2 (1780-1781) СІЧЕНЬ-ЛЮТИЙ 2020 РОКУ

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ ВІДРЕСТАВРОВАНОГО БУДИНКУ РУССОВА

27 грудня 2019 р. в Одесі відбулася урочиста церемонія відкриття відреставрованих фасадів ушлюбленого шедевра архітектури – будинку Руссова. Реставраційні роботи тривали півтора роки (з середини 2017 р.) і коштували міському бюджету 149 000 000 гривень (близько 6 000 000 доларів США). Реставрація проводилась київською фірмою ТОВ «Укрспецпроект» (директор – Олена Сердюк). Вагомий внесок у здійснення цього проекту внес-

у липні 2006 р., було використане при розробці і здійсненні проекту реставрації цього шедевра архітектури. На сторінках нашої газети була надрукована стаття «Хто врятує перлину архітектурної спадщини Одеси?». Безумовно, реставрація цього шедевра архітектури, однієї з найкращих будівель-пам'яток історичного середмістя Одеси є величним зверненням і реставраторів, і міської влади на чолі з міським головою Геннадієм Леонідовичем Трухановим, і усіх небайдужих одеситів, які мріяли про відродження розкішного архітектурного ансамблю.

Хвилююча і довгоочікувана мить

Відновлений шедевр архітектури привертає захоплені погляди

Нагородження директора Будівельно-технологічного інституту ОДАБА, Заслуженого будівельника України, д.т.н., проф. Суханова В.Г. Почесною Грамотою Виконкому Одеської міської ради за вагомий внесок у відродження архітектурної перлини Одеси
Фотокорреспондент Української Служби Інформації.

ли вчені і фахівці Одеської державної академії будівництва та архітектури. Нам приємно усвідомлювати, що і наукове дослідження "Морфологічні, компози-

ційні та стилістичні особливості пам'ятки архітектури...", виконане автором цих рядків під науковим керівництвом академіка, д. т. н., професора В. А. Лісенка

Важлива подія у житті міста

Юрій ПИСЬМАК, член Правління і Науково-методичної ради Одеської обласної організації Українського товариства охорони пам'яток історії та культури

НАШІ ЮВІЛЯРИ

**Ексарев
Владимир Анатольевич**

1 січня виповнилося 65 років від Дня народження кандидата архітектури, доцента кафедри Містобудування АХІ Володимира Анатолійовича Ексарєва.

Ексарєв Владимир Анатольевич окончил Одесский инженерно-строительный институт в 1977 г., получил диплом с отличием по специальности «Архитектура». Кандидат архитектуры (1985г.), доцент (1991г.), с 2009 г. по настоящее время – доцент кафедры Градостроительства ОГАСА.

С 1977 по 1979 г. работал архитектором и старшим архитектором в Одесском филиале Гипрограда. За это время стал победителем конкурса и автором проектов Инженерно-лабораторного корпуса с ИВЦ Управления внутренних дел;

**В. А. Ексарєв и редактор газеты "КБ" Ю. А. Письмак
Разговор об архитектуре на отчетно-выборном собрании Одесской областной организации Национального союза архитекторов Украины
Фото А. Азарьєва**

Генерального консульства Греции; столовой на 1000 посадочных мест в районе Кулиндоровского промзла и встроено-пристроенного комбината бытового обслуживания, а также соавтором еще шести проектов.

С 1980 по 1984 г.г. учился в очной аспирантуре Киевского инженерно-строительного института, которую успешно окончил и защитил диссертацию под руководством профессора В.В. Савченко.

После окончания аспирантуры работал старшим научным сотрудником в Научно-исследовательской лаборатории экспериментального проектирования (НИЛЭП ОИСИ), совмещая научно-исследовательскую работу с преподавательской.

С 1988 по 1995 г.г. работал старшим преподавателем, доцентом, затем - заведующим кафедрой «Архитектуры и градостроительства» ОИСИ. В это период на Архитектурном факультете обучался значительный контингент иностранных студентов.

В 1996 г. – архитектор Киевского района ГлавУАГ Одесского городского совета. На должности главного архитектора проектов работал в НПЦ «Экострой» и ООО «СВС» с 1997 по 2009 г.г. Автор более 60 построенных и реконструируемых зданий жилого и общественного назначения, в том числе:

- реконструкция спального корпуса под 2-этажный жилой дом с мансардой, ул. Костанди,
- реконструкция квартиры с надстройкой мансардного этажа, Санаторный пер.
- реконструкция нежилых помещений под клуб «BELLAGIO», ул. Екатерининская, №35;
- реконструкция нежилых помещений под кафе «Lemon», ул. Бунина, №27
- ремонтно-реставрационные работы здания-памятника архитектуры Епархиальное училище, Успенская, 4 и многие другие.

Научное руководство и участие со студентами в двух международных проектах (объекты ЮНЕСКО):

- концепция реабилитации монастыря в историческом городе Сан Джиминьяно, Флоренция, 2001 («First proposals re-habilitation of the ex-convent into the historical town San Gimignano, to give to the town a contribution for the best solution», Firenze, 2001);
- проектные концепции модели сохранения Национального парка 5 Терре, Италия (General concept by preservation model of Cinque Terre National Park, E.U. Programme Culture 2000, Italy, 2005).

С 2001 г. по настоящее время В.А. Ексарєв принимает активное участие в ежегодных встречах, конференциях, конкурсах сети архитектурных школ Франции, Центральной и Восточной Европы (REA); систематически участвует в международных семинарах, конференциях, круглых столах, фестивалях в г. Флоренции

(2001-2018 г.г.) и г. Одессе (2005, 2009, 2011, 2013, 2015 г.г.); участие в подготовке и проведении Региональных Архитектурных фестивалей «Выпускник и профессия» в Одессе (2009-2011 г.г.). В 2010 г. – организация и проведение международного фестиваля «СТРОЙКА», посвященного 80-летию ОГАСА. С 2017 г. - член организационного комитета Международной передвижной выставки ЕХСО (Валенсия, Вильнюс, Гавана, Гливице, Одесса, Матера, Милан и др.) под эгидой Политехнического университета Валенсии.

В 2012 году студентами АХИ ОГАСА В.А. Ексарєв назван «Лучшим преподавателем года».

Ексарєв В.А. является автором более 80 опубликованных научных и научно-методических работ и 25 методических указаний. Соавтор книги «Пале Рояль. Одесса. Исследование и документирование городского пространства», изданной на двух языках во Флоренции в 2015 году, 218 с.

Член Национального союза архитекторов Украины с 1981.

Профессиональные достижения доцента В.А. Ексарєва отмечены Грамотами Национального союза архитекторов Украины, ректората ОГАСА.

С самыми родными и близкими

Поздравляем Владимира Анатольевича Ексарєва с Юбилеем и желаем творческих свершений на благо нашей Академии!

Юрий ПИСЬМАК, редактор, член Национального союза архитекторов Украины

ГЕОРГИЮ ДЕЛІЄВУ - 60!

Новий рік починаємо з Ювілею!

Ми щасливі привітати з Ювілеєм Почесного члена Всесвітнього клубу одеситів Георгія Делієва!

Георгій Делієв, режисер, актор, художник, музикант, сценарист, Народний артист України (2009 р.), один з творців і

художній керівник комік-трупі «Маски».

У 1984 році починав у театрі «Лицедії» під керівництвом В'ячеслава Полуніна. Потім став учасником колективу «Маски», створеному при Одеській філармонії, і до сьогоднішнього дня його життя нерозривно пов'язане з цим колективом і одноименим театром.

У 1991 році перший зняв повнометражний художній фільм «Сім днів з російською красунею» (режисер-постановник, автор сценарію і виконавець головної ролі).

Починаючи з 1991 року був режисером-постановником, автором сценарію і виконавцем головних ролей в телевізійних фільмах комедійної програми «Маски-шоу», що користується величезною популярністю у мільйонів глядачів.

Георгій Делієв знімається в кіно. В його біографії більше тридцяти ролей у фільмах і серіалах. Отримав премію кінофестивалю «Стожари — 2005» за кращу чоловічу роль у фільмі «Настроювач» Кіри Муратової (2004р.). Виконав роль Остапа Бендера в художньому фільмі Ульріке Оттінгер «Дванадцять стільців» (Німеччина). Знявся і виступив в якості режисера у фільмі «Одеський підки-

дьок» за однойменною п'єсою Георгія Голубенка.

Режисер-постановник декількох фільмів і серіалів, а також, - режисер-постановник і сценарист півтора десятків музичних кліпів.

Лауреат численних конкурсів артистів естради, лауреат і дипломант багатьох міжнародних конкурсів театру, циркового мистецтва, телевізійних фестивалів і конкурсів. Член Спілки театральних діячів, член Спілки кінематографістів України.

У 2002 році був обраний депутатом Одеської міської ради, був членом комісії з питань культури, освіти, у справах молоді та спорту.

У серпні 2005 року рішенням Президії Міжнародної академії Трюку за великі заслуги у справі процвітання славних традицій культури і мистецтва, за видатний внесок у розвиток кінематографії та популяризацію трюкового мистецтва і кіно Георгію Делієву присвоїли звання Академіка Міжнародної Академії трюку.

Разом з Борисом Барським і всією трупією театру «Маски» вже кілька років проводить міжнародний фестиваль мимів та клоунів «Комедіада», відомий у всьому світі і привертає в Одесу не тільки зірок цього найскладнішого виду мистецтва, але і величезної кількості гостей міста.

1 січня 2020 року, Георгію Вікторовичу Делієву виповнилося 60 років.

У зв'язку з Ювілеєм та враховуючи заслуги Георгія Вікторовича у сфері театру, фестивального руху Одеси і України, розвитку традицій р. Одеси, формування іміджу міста, Георгій Делієв нагороджений почесною відзнакою Одеського міського голови «За заслуги перед містом».

Дорогий Георгію Вікторовичу!

З Ювілеєм!
Продовжуйте!
Творіть і витворяйте!
Діліться з світом енергією і любов'ю.
Світ завжди відповідає Вам взаємністю!
Любимо і цінуємо, нескінченно!

За матеріалами сайту Всесвітнього клубу одеситів

Нам приємно нагадати, що Георгій Вікторович Делієв - випускник Архитектурного факультету ОІБІ (ОДАБА)

**Глазирін
Володимир Львович**

24 лютого виповнилося 80 років від Дня народження професора кафедри Містобудування Архітектурно-художнього інституту ОДАБА, кандидата архітектури, народного архітектора України Володимира Львовича Глазиріна.

Глазирін Володимир Львович – член правління Національної спілки архітекторів України, академік Української Академії архітектури, член Комітету з Державних премій України в галузі архітектури, професор. Багато з запроєктованих ним архітектурних об'єктів прикрасили наше місто, стали його візитівками. Співпраця зі скульпторами – особлива глава у творчій біографії митця. У

ЮВІЛЕЙ ВИДАТНОГО АРХІТЕКТОРА

співавторстві з Ернстом Неізвестним створена і встановлена перед будівлею Одеського морського вокзалу скульптурна композиція «Золоте дитя» («Юна Одеса»). Недалеко від неї можна побачити і статую дружини моряка з дитиною на руках, що допитливо вдивляється у морську далечінь в очікуванні повернення коханого. Разом зі скульптором О. П. Токаревим (нині – народним художником України) були створені і встановлені в Одесі також пам'ятники: Л. Утьосову, Вірі Холодній, С. Уточкіну, О. С. Пушкіну. У співавторстві зі скульптором, заслуженим художником України О. В. Князиком, архітектор створив пам'ятники Й. Де Рібасу, Міліціонерам, загиблим при виконанні службового обов'язку, Володимиру Висоцькому. Учасники ліквідації наслідків катастрофи на Чорнобильській АЕС вдячні за створений архітектором (у співавторстві зі скульптором О. В. Князиком) пам'ятник одеситам-чорнобильцям. Під керівництвом і при авторській участі В. Л. Глазиріна розроблений і реалізований проєкт реставраційного відтворення пам'ятника «Засновникам Одеси» на Єкатерининській площі. Мабуть, не буде перебільшен-

ням зазначити, що серед цілої низки побудованих за проєктами Глазиріна і під його керівництвом архітектурних об'єктів, найбільш відомою стала студентська церква Святої Великомучениці Тетяни. Уродженець Свердловська (Єкатеринбурга) і вихованець уральської архітектурної школи, Володимир Львович, пропрацювавши до цього тринадцять років головним архітектором Челябінська, більше тридцяти років тому переїхав до Одеси, ставши переможцем всесоюзного конкурсу на заміщення вакансії головного архітектора нашого міста. На цій посаді він пропрацював з 1989 до 2004 рр. Його персональні виставки проходили в челябінському Будинку актора (1980 р.), у Спілці архітекторів СРСР (м. Москва, 1983), у виставковому залі Спілки художників (м. Челябінськ, 1983 р.), в Одеському Будинку вчених (1996 і 1998 рр.), в виставковому залі Одеського міськвиконкому (1996 г.), в Одеському центрі грецької культури (2000); в галереї "Білий місяць" (м. Одеса, 2008 р.), в виставковому залі кафедри Образотворчого мистецтва АХІ ОДАБА (2015 р.). В. Л. Глазирін блискуче проявив себе як художник театру. Акварель – матеріал особ-

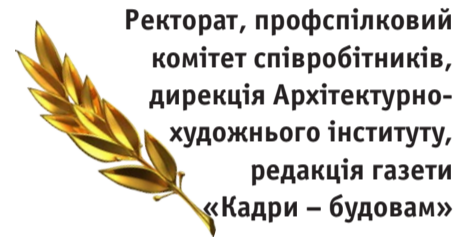
ливо близький архітекторам. Саме в складній техніці акварелі створено багато художніх творів архітектора. Професор В. Л. Глазирін своєю творчою і педагогічною діяльністю дає молоді серйозний урок високого професіоналізму, вірного служіння мистецтву.

Студентська церква Св.Великомучениці Тетяни, м.Одеса

Вельмишановний Володимире Львовичу!

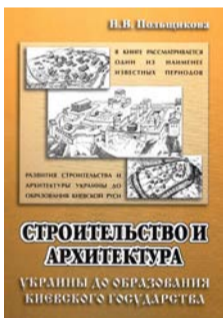
Щиро вітаємо Вас з Ювілейним Днем народження! Прийміть наші поздоровлення і найкращі побажання: нових творчих злетів, щастя творчості, міцного здоров'я, натхнення на нові звершення!

Ректорат, профспілковий комітет співробітників, дирекція Архітектурно-художнього інституту, редакція газети «Кадри – будовам»

23 лютого кандидат архітектури, доцент кафедри Дизайну архітектурного середовища Архітектурно-художнього інституту Надія Володимирівна Польщікова святкує Ювілейний День народження.

Н. В. Польщікова здобула дві вищі освіти і вже багато років викладає у рідній Alma mater. Надія Володимирівна – член Національної спілки архітекторів України, архітектор-проектувальник з багаторічним досвідом, ав-

**Польщікова
Надія Володимирівна**

торитетний і досвідчений викладач-лектор, історик архітектури, автор навчального посібника «Будівництво і архітектура України до створення Київської держави» і низки наукових праць, у тому числі і надрукованих за межами України. Н. В. Польщікова – активний учасник (доповідач) Міжнародних наукових конференцій. Має великий авторитет і повагу колег і студентів.

Вельмишановна Надіє Володимирівно!

Щиро вітаємо Вас зі знаменною датою і бажаємо Вам усього самого найкращого: щастя, радості, міцного здоров'я, натхнення на нові творчі звершення, вдячних студентів.

Ректорат, профспілковий комітет співробітників, дирекція Архітектурно-художнього інституту, колектив кафедри Дизайну архітектурного середовища, редакція газети «Кадри – будовам»

**Герасимова
Джавіда Львівна**

19 січня 2020 року Ювілейний День народження відзначила завідувачка кафедри Образотворчого мистецтва доцент Джавіда Львівна Герасимова – мистецтвознавець, член Національної спілки художників

України.

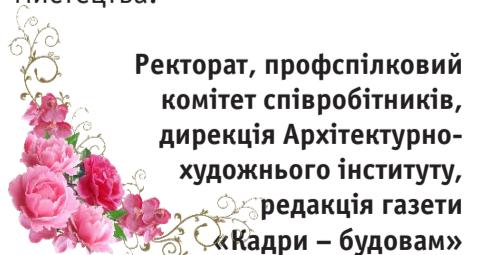
Д. Л. Герасимова здобула вищу освіту за спеціальністю «Архітектура» в Одеському інженерно-будівельному інституті (ОДАБА) у 1982 році. Авторка великої кількості наукових і навчально-методичних праць, серед яких «Ілюстрований словник архітектурних і мистецтвознавчих термінів» (Одеса, 2002 р. – 146 с.), рекомендованого Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, Джавіда Львівна на високому рівні викладає такі дисципліни як «Історія мистецтв», «Витвір мистецтва в інтер'єрі і екстер'єрі», «Перспектива в образотворчому мистецтві» та інші. За багаторічну плідну педагогічну діяльність і вагомий внесок у становлення і

розвиток спеціальності «Образотворче мистецтво» Д. Л. Герасимова відзначена низкою нагород. Кафедра Образотворчого мистецтва під керівництвом Джавіди Львівни Герасимової досягла великих успіхів у шляхетній справі підготовки художників. Студенти – майбутні митці відчують її материнське піклування і добре ставлення і дуже вдячні за це. Д. Л. Герасимова вміло, вдало і дуже делікатно організує і координує успішну викладацьку роботу плеяди талановитих викладачів-художників кафедри. Захоплення глядачів і поціновувачів мистецтва викликають численні виставки художніх творів викладачів і студентів кафедри Образотворчого мистецтва Архітектурно-художнього інституту ОДАБА. Фактично, усе свідоме

життя, професійна і творча діяльність Джавіди Львівни Герасимової пов'язані з рідною Alma mater. Ще однією гранню таланту Джавіди Львівни є хореографічне мистецтво.

Вельмишановна Джавіда Львівно!

Прийміть наші поздоровлення і найкращі побажання: великого щастя, радості, міцного здоров'я, захоплюючих подорожей, нових величних досягнень і звершень у справі розвитку одеської вищої художньої школи і вітчизняного мистецтва.

Ректорат, профспілковий комітет співробітників, дирекція Архітектурно-художнього інституту, редакція газети «Кадри – будовам»

Фото: Jakub Porzycki/Agencja Gazeta via REUTERS

Фрагмент картини Ю.Письмака, 1986

**27 СІЧНЯ 2020 РОКУ
75 РОКІВ ВИЗВОЛЕННЯ В'ЯЗНІВ НА-
ЦИСТСЬКОГО КОНЦТАБОРУ
АУШВІЦ ІІ-БІРКЕНАУ
(ОСВЕНЦИМ)**

**МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ
ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ**

**27 СІЧНЯ ЗА РІШЕННЯМ ОР-
ГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ
ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ
ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ.**

Ця дата пов'язана з тим, що 27 січня 1945 року радянські війська, які вели наступальні бої в окупованій німецькими нацистами Польщі, звільнили в'язнів нацистського табору смерті Освен-

ціма. Це був перший нацистський табір смерті з численних таких таборів, який радянські солдати вперше побачили своїми очима, і про який незабаром дізнався весь світ. Ця дата, 27 січня, і стала датою Міжнародного дня Голокосту.

Фрагмент картини Ю.Письмака, 1986

**19 ЛЮТОГО ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ
ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ГЕРБА
УКРАЇНИ**

Саме 19 лютого 1992 року Верховна Рада затвердила тризуб як Малий герб України, вважаючи його головним елементом великого Державного герба України.

Відкритий конкурс щодо створення проекту Державного герба України відповідно до Постанови Верховної Ради був оголошений 24 червня 1991 року (тобто ще за існування СРСР). Під егідою Комісії з питань культури і духовного відродження Верховної Ради було створено робочу групу-журі з народних депутатів, істориків, мистецтвознавців, музейників.

На конкурс надійшло понад 200

робіт (усі вони тепер зберігаються в Центральному державному архіві органів центральної влади та управління). Переміг проект історика-геральдиста Андрія Гречила та художника Івана Турецького.

На думку Гречила, тризуб у графічній традиції періоду правління Великого князя Володимира був прийнятий не випадково: «Саме за князя Володимира всі етнічні українські землі були об'єднані в одній державі. У 1918 році тризуб також було обрано гербом УНР як символ соборності українських земель. Такий герб має ідею поновлення традиції державності».

Великий Державний герб України досі не затверджено.

21 ЛЮТОГО – ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ

Фрагмент картини І.Ю. Рєпіна

“Мови – це важливо!” – цей вислів обрано ЮНЕСКО гаслом Міжнародного дня рідної мови.

21 лютого представники всіх націй і народностей світу відзначають Міжнародний день рідної мови. Свято було започатковано у листопаді 1999 року на Тридцятій сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО у Парижі. Про «підтримку мовного та культурного різноманіття та багатомовності» – звучало у заголовку документа. Міжнародне свято рідної мови мало послугувати захисту мови як культурної спадщини кожної окремої національності, кожної народності на нашій планеті.

**21 лютого
Міжнародний день
рідної мови**

ВДАЛИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ МАЙБУТНІХ АРХІТЕКТОРІВ

Наше місто, як живий організм змінюється завдяки новим плануванням ділянок під забудови, оновлює обличчя фасадів і структуру своїх кварталів, плямами ділянок під забудову і благоустрій, сіткою коридорів з відкритим простором, напрямів для транзиту пішоходів і транспорту. Усіма проблемами з цього упорядкування змін у архітектурно-просторовому середовищі займаються майбутні архітектори нашого АХІ.

Саме тому, все частіше до нас звертаються за допомогою у вирішенні питань з малого або великого перепланування територій та окремих будівель, що повинні бути створені у нашому місті. Ось і цього разу до керівництва ОДАБА звернулася Аграрна академія, заклад що має поважний вік, а його корпуси прикрашають фасадами головні вулиці, свідчать їх форми майже класичні малюнки зодчества минулих століть.

Але є район з учбово-практичними корпусами, який розміщений далеко від центру міста. За адресом Краснова 43 знаходяться споруди, що межують з територією славнозвісного одеського іподрому. Саме тут були збудовані одноповерхові споруди для розміщення тварин і приміщення для лабораторій, учбових класів, навіть залу для великої кількості студентів. Між цими забудовами існує сьогодні майже тваринний двір селянського типу, який задовольняє тварин але не милує зір глядача, який знаходиться у цьому просторі. А керівництво Аграрної академії розглядає варіанти активізації профорієнтаційної роботи саме завдяки перетворенню цього селянського двору на ділянку, яка може працювати в межах учбового плану, навчати майбутніх працівників тваринництва і бути тимчасово маленьким філіалом зоопарку.

Тому пропозиція взяти участь майже у реальному проектуванні дуже зацікавила студентів АХІ. У такому випадку вони мали

можливість раніше чим їх однокурсники, студенти інших груп, заявити про себе у роботі над реальним проектом існуючого середовища міста. Для цього були задіяні групи авторів, студентів - проектувальників, які мали тільки загальні свідомості про перелік можливих змін для покращення вигляду місць розміщення тварин та учбових споруд для них. Треба було врахувати перелік побажань з боку фахівців Аграрного універ-

даного середовища, здійснення перепланування генплану території. Зроблені були варіанти планувань для акцентування місць знаходження тварин, більш зручних шляхів пішохідного руху для працівників та відвідувачів. Розглядалися варіанти збільшення ділянки за рахунок дизайнерського конструювання другого поверху понад ділянками. Він майже не чіпає існуючі споруди, але створює особливий простір для огля-

ним газоном, вони стали деталями благоустрою цієї учбової ділянки на території учбово - практичного комплексу будівель Одеського Аграрного університету. Увесь перелік проектних заходів, задіяних для оновлення вигляду та збільшення ефективності учбових земель, за потребою можуть бути більш де-

ситету і вимоги з боку норм проектування. Саме розуміння потреби покращення умов для тварин і людей, котрі працюють з ними, стало основою для образу сучасної учбової ділянки, створення сучасного вигляду форм обладнання і благоустрою.

Студентами були запропоновані декілька принципових напрямків дій, що до зміни образу

ду території. Такі легкі структури покриття можуть бути створені завдяки особливим конструктивним сполученням елементів колон і ферм. деталей опору та перекриття.

Ці заходи допомогли створити новий дизайн цьому середовищу. Металеві та скляні елементи, їх кольори та форми були поєднані з зеленими насадженнями, трав'я-

тально розроблений у реальному проектуванні. Варіанти проектних рішень виконані щиро та відповідають можливостям авторів. Зроблений ще один крок до покращення попиту проектування і знань за фахом архітектурної роботи.

ТОКАРЬ В.О., доцент
ПОГОРЕЛОВ О.А., ст. викладач

ЧИТАЙТЕ ГАЗЕТУ "КАДРИ - БУДОВАМ" НА ОФІЦІЙНОМУ САЙТІ ОДЕСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

odaba.edu.ua

БІБЛІОТЕКА

Періодичні
видання

Газета
«Кадри-будовам»

СИЛЬНИЙ ДУХОМ – МИХАИЛ ЛЕОНИДОВИЧ БУРЫШКИН

По семейным преданиям род Бурышкиных происходил из кантонистов – военных поселян. Военные поселения – особая организация войск в царской России XIX в. Они были созданы Александром I в 1816 г., с целью быстрого увеличения военно-обученных резервов (при Николае I их число достигало 400 тыс. чел.). Военные поселяне набирались из крестьян нескольких губерний, в т.ч. и южных, разных национальностей и вероисповеданий – "инородцы". После несения военной службы их оставляли жить в центре России вне "черты оседлости", сохраняя русифицированные имена и фамилии.

Фамилия "Бурышкин" предположительно исходит от слова "бурыга" – писарь. После отмены военных поселений в середине 60 г.г. XIX века поселенцы получили возможность свободно выбирать себе место жительства. Род Бурышкиных состоял из 2-х ветвей: первая – от Афанасия Васильевича Бурышкина (1853 – 1912), русского купца, предпринимателя и благотворителя, уроженца Смоленской губернии. Еще мальчиком он отправился в Москву "выбиваться в люди". С отличием окончил Мещанское училище, работал в купеческих фирмах и в 1882 г. стал московским купцом 1-й гильдии, позже – членом Московской купеческой управы. Был гласным Московской городской Думы, проявлял себя в области благотворительности для воспитательных домов, для попечения о детях лиц, высылаемых в Сибирь, был членом попечительского совета московских мещанских училищ. Его сын Павел Афанасьевич Бурышкин получил блестящее образование и преуспел как в коммерческой, так и в общественной деятельности, был гласным Думы и входил в структуры Временного правительства, был даже министром в Правительстве А.Колчака в Омске. В 1920 г. он эмигрировал во Францию, где занимался юридической и преподавательской деятельностью.

Вторая ветвь семьи Бурышкиных связана с именем Петра Вениаминовича Бурышкина (род в 1863 г., в г.Остров Псковской губернии). Он работал столяром, затем основал мебельную мастерскую и брал подряды на строительные работы. У него было много детей, и все учились, проявляя недюжинные способности. Две дочери стали медиками, трое сыновей окончили Художественное училище и двое из них стали крупными архитекторами. Особенно известен был Давид Петрович Бурышкин (1890-1959), который окончил Высшее художественное училище при Императорской Академии художеств в Санкт-Петербурге и был автором большого числа успешных архитектурных проектов, в том числе проекта Дома культуры Выборгского района в Ленинграде. По его проектам

было построено более 50 зданий в Одессе, Ленинграде, Екатеринославе, Алма-Ате и Харькове, в том числе Артистический клуб на ул. Греческой в Одессе (1915 г.), здание Талмуд-Торы в Екатеринославе, типография и издательство газеты "Правда" в Ленинграде, жилые дома на Васильевском острове и др. Комплекс общественных зданий на Малой Охте, построенный по его проекту, был внесен в карту-путеводитель по Ленинграду как одна из достопримечательностей города.

Младший сын Леонид (отец Михаила) после скоропостижной смерти отца 14-летним мальчиком стал работать на заводе молотобойцем, а затем модельщиком. Совмещая работу с учебой, окончил Индустриальный институт, получив диплом инженера-механика, и с 1929 г. связал свою жизнь с морем, работая сначала в Черноморском пароходстве, а затем в Одесском институте инженеров морского флота (ОИИМФ), был техническим советником Торгпредства в Нидерландах. Проводил испытания судов в различных акваториях (от Персидского залива до Заполярья) и даже совершил один кругосветный рейс. («История одного рода» – Из воспоминаний Эрны Максовны Бурышкиной (мамы Михаила).

*Говорят, что сильные не плачут,
Говорят им нипочем гроза...
Просто эти люди часто прячут
Красные от слез глаза...*

*Говорят, что сильные все могут,
Жить без теплых слов и без любви...
Просто эти люди с болью стонут
Там, где нет ушей и болтовни...*

*Говорят, что сильным всё дается
Без усилия и без труда...
Просто этим людям удается
Всю усталость утаить всегда.
Говорят, что сильным стать не сложно
Это, как умножить два на два
Говорить, конечно, все возможно,
Только трудно, сильным быть всегда.*

Михаил Леонидович Бурышкин родился 4 августа 1940 г. в Одессе,

в семье преподавателей. Его отец, Леонид Петрович Бурышкин, доцент Одесского института инженеров морского флота, зав.кафедрой, декан Судомеханического факультета, автор учебных пособий по паросиловым установкам и двигателям внутреннего сгорания, а также книги "Эксплуатация судовых силовых установок", переведенной на несколько иностранных языков, в т.ч. и китайский. Леонид Петрович был Почетным работником Морского флота СССР. Его мать – Эрна Максовна Бурышкина – окончила Архитектурный факультет ОИСИ и многие годы преподавала начертательную геометрию во многих вузах города, в т.ч. в Одесском институте холодильной промышленности. Она была человеком высокой культуры, широкой эрудиции и большого личного обаяния (вот в кого пошел Михаил Леонидович).

В период оккупации Одессы немецко-румынскими войсками, во время Великой отечественной войны, ВУЗ, в котором работал его отец, и вся его семья эвакуировались в Самарканд. После освобождения Одессы в 1944 г. они снова вернулись в свой родной город. В 1947 г. Миша идет в первый класс средней школы №50 и заканчивает ее в 1957 г. с золотой медалью. С юношеских лет Михаил отличался высокой требовательностью к себе и настойчивостью в достижении поставленной цели – в учебе, в работе и в спорте. В том же году он поступает в Одесский институт инженеров морского флота на судомеханический факультет, который с отличием окончил в 1962 г.

После окончания института Михаил получил назначение в конструкторское бюро судоремонтного завода №1, где работал сначала старшим техником, затем инженером-конструктором. В 1963 г. поступил в аспирантуру при ОИИМФ, закончил ее в 1966 г. и был направлен на работу в Бакинский вечерний факультет ОИИМФ в должности ассистента. Читал курс судовых силовых установок и одновременно руководил дипломным проектированием. В 1967 г. защитил кандидатскую диссертацию на тему "Продольные колебания валовых линий теплоходов". В период плавательной практики в ОИИМФ побывал в заграничных рейсах, посетив Голландию, ФРГ, Бразилию, Кубу и ряд других стран.

А с 17 сентября 1967 г. началась трудовая деятельность Михаила Леонидовича Бурышкина в Одесском инженерно-строительном институте в должности старшего преподавателя кафедры Теоретической механики, а с 1970 года – в должности доцента, к.т.н., этой же кафедры. Необходимо отметить его педагогическую работу, которая отличалась высочайшей отдачей, ответственностью, заинтересованностью в конечном результате. Его блистательные лекции пользова-

лись большим успехом у студентов, существовало даже выражение "ходить на Бурышкина". Несмотря на то, что сдать экзамен было нелегко, – он был строг, предъявлял высокие требования к знаниям – его рейтинг был одним из самых высоких в институте.

Прошло уже более 20 лет как его нет с нами, а конспектами его лекций, которые достались студентам от их родителей, пользуются до сих пор. Так недавно в нашем строительном училище учащийся пользовался конспектами лекций Михаила Леонидовича, и отказался подарить их преподавателю по просьбе последнего. Как это ценно, что конспект хранят как драгоценность.

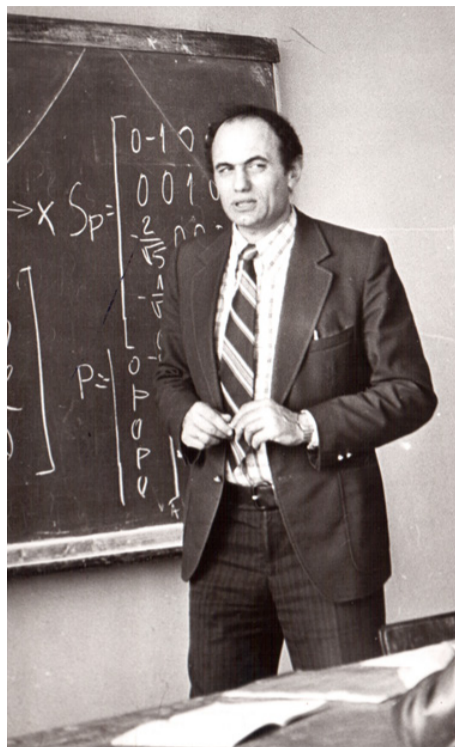
Общественное здание в г.Баку, в проектировании которого принимал участие М.Л. Бурышкин

Михаил Леонидович очень любил студентов и уделял им много времени и внимания: был куратором, организовывал для них коллективные походы в картинную галерею, в театры, в цирк, организовывал чтение лекций по тематике общества "Знание", обсуждение прочитанных книг, так как сам был заядлым книголюбом, участие в спортивных соревнованиях, руководил работой студентов на стройках, в колхозе, часто посещал их в общежитиях, интересовался их жилищными условиями и досугом. Прививал им свою работоспособность, ответственность, рациональное использование своего времени, уважение к труду, к своей специальности. Занимаясь спортом, он обладал статной фигурой и большой силой. Как вспоминает его мама Эрна Максовна, от силы рук его отца, деда и его рук "зашкаливали" все силомеры, стоявшие когда-то в Одесском горсаду.

В 1971 г., совместно с ассистентом кафедры Г.И.Бойко, им был составлен задачник по теме: "Колебания материальной точки". В 1972 г. он провел большую работу по организации безмашинного опроса студентов на практических занятиях.

Принципиальность Михаил Леонидовича Бурышкина была извест-

на всем: он никогда не изменял своим убеждениям из конъюнктурных соображений, был категорическим противником любой "показухи", мероприятий ради "галочки" и с присутствующим ему мышлением отстаивал свое мнение на любом уровне. Вот пример: В объяснительной записке на имя и.о. проректора по учебной работе С.Е. Демчука по поводу обеспечения качества учебного процесса на кафедре теоретической механики в 1987-88 гг. Бурышкин писал: "Конечно в работе есть некоторые недостатки, в частности, отсутствие экрана успеваемости. Эти недостатки исправляются, но делать на их основании вывод о том, что кафедра не обеспечивает учебный процесс, по меньшей мере, необъективно. А низкая успеваемость студентов объясняется слабой подготовкой студентов после школы и неудовлет-

На лекции

В аудитории

ворительным уровнем дисциплины, ведь курс теоретической механики развивается по физико-математической программе средней школы, что и вызывает серьезные затруднения в учебе многих студентов". Помню, как он шел по главной аллее из корпуса ГС в ректорат на совещание по вопросу своей кафедры, шел с высоко поднятой головой, улыбаясь, в боевой готовности, никого не боясь, и он всегда отстаивал свое мнение, не давая никому спуска.

И в этом был наш МИША – Михаил Леонидович, он говорил, боролся, отстаивал справедливость, невзирая на давление начальства.

**Никогда вы меня не сломаете,
Я сильнее, чем кажется вам!
Лишь снаружи немного пораните,
А вот сердце в обиду не дам!**

**Никогда вы меня не сломаете,
Ну а если удастся сломать –
Вы об этом никогда не узнаете,
Я в лицо буду гордо молчать!**

**Слезы – высохнут, вы – не узнаете,
И на сердце затынется шрам.
Никогда вы меня не сломаете,
Я, сильнее, чем кажется вам!**

(А.Каретина)

Начиная с 1968 г., Бурышкин руководил большим объемом научно-исследовательских работ, завершил три госбюджетные темы,

связанные с исследованием симметричных и регулярных систем, участвовал в разработке хозяйственной тематики лаборатории сейсмостойкости по кафедре Железобетонных и каменных конструкций. Принимал активное участие в Республиканской целевой комплексной научно-технической программе УССР "Материалоемкость".

С 1970 г. под руководством профессора Марка Григорьевича Крейна, Почетного члена Американской академии искусств и наук и Национальной академии наук США, члена Академии наук Украины, Михаил Леонидович Бурышкин начал заниматься исследованиями в области применения теории представления групп к проблемам математической физики. За период 1971-1985 г.г. им было опубликовано более 50 работ и одна монография "Эффективные методы и программы расчета симметричных конструкций". После успешной защиты докторской диссертации в 1985 г. по теме "Эффективные методы решения задач линейной механики для симметричных упругих систем" он активно проводил исследования в области изучения распределения напряжений и температур в средах регулярных и нерегулярных структур.

А еще он был одним из авторов создания мощного вычислительного комплекса "ПАРСЕК", применя-

емого для жестких и прочностных расчетов как проектируемых, так и существующих пространственных конструкций. К этой работе он привлек своего талантливого ученика, выпускника ОИСИ, Володю Шупту (к сожалению, его тоже давно нет с нами). Михаил Леонидович проводил большую работу по совместным исследованиям с Лабораторией математической физики Физико-технического института РАН, с кафедрами теории упругости Санкт-Петербургского университета и Технического университета, с сектором проектирования и автоматизации Головного института УкрНИИпроектстальконструкция (Киев).

В 1992-1995 гг. М.Л. Бурышкин получил три гранта на развитие тематики своих фундаментальных исследований от Государственного Комитета по науке и новым технологиям Украины, в выполнении которых активно участвовали его студенты и аспиранты. Он постоянно участвовал в республиканских, всесоюзных и международных конференциях, различных съездах и конгрессах по своей тематике. Михаил Леонидович являлся членом-корреспондентом Инженерной академии Украины по специальности "Информационные системы, вычислительные и электронно-технические системы связи

за сборную Азербайджана. И гордился тем, что ему довелось играть против знаменитого Сергея Белова (сборная России). Ему приходилось участвовать в IV юбилейной Спартакиаде народов СССР. В 1969 г. Михаил Леонидович был рекомендован для поездки в Народную Республику Болгария со спортивной делегацией. В 1970 г. рекомендован для поездки в Турцию (Стамбул), как игрок сборной Одесской области по баскетболу для участия в турнире "Кубок Черного моря".

Ему довелось неоднократно выступать за сборную города и области на первенствах и спартакиадах республики, где он неоднократно занимал призовые места. Играл за сборную института. Также являлся капитаном сборной команды Одесской области, которая всегда занимала 1-3 места из 8-ми ведущих команд. Во время своего ежегодного отпуска он не отдыхал, а тренировал наших студентов в спортивно-оздоровительном лагере института на Даче Ковалевского.

Уже в зрелом возрасте, на рубеже 1980-90 г.г. мы с моим близким другом, профессором теоретической механики Михаилом Леонидовичем Бурышкиным, в свое время замечательным баскетболистом, отыгравшим в командах мастеров целых че-

М.Л. Бурышкин и зав.кафедрой Вадим Николаевич Голубков

и телекоммуникации, метрологии и приборостроения", был инициатором создания Одесского отделения Инженерной академии Украины, в которой был зам.председателя и зав.отделом информатики и механики, членом Координационного научно-технического совета при Одесской областной администрации, членом правления Одесского Дома ученых, членом специализированного Совета ОГАСА по защите докторских диссертаций и др.

Спорт играл огромную роль в жизни Михаила Леонидовича. Можно сказать, что он был заядлым спортсменом. В баскетбол Михаил начал играть с 1954 г., а в 1963 г., в возрасте 23 лет, стал мастером спорта СССР. В 1961-1965 г.г. выступал в составе команды мастеров класса "А". После направления на работу в г.Баку Азербайджанской ССР (1966) он продолжает играть в баскетбол, но уже

тыринадцать лет, в статусе "ветеранов спорта" для поддержания "формы" (попросту говоря - для улучшения самочувствия и настроения) довольно регулярно посещали спортплощадку главного одесского стадиона в парке имени Шевченко или спорткомплекс общества "Динамо" в Мукачевском переулке, где с такими же энтузиастами из "бывших", как мы, с удовольствием бросали мяч в корзину да азартно играли с кем-то из коллег "два на два" (из воспоминаний его друга Марка Соколянского "Некролог при жизни (рассказы из внутреннего кармана)", 2003). Также он много лет выступал за спортивное общество "Буревестник".

Михаил Леонидович Бурышкин был не только известным спортсменом, но и разносторонне развитой личностью, обладал большой эрудицией от математики до поэзии, графики, изобразительного искус-

ства, огородництва. Он был замечательным, высоко нравственным, чутким, добрым, мудрым, артистичным и остроумным человеком!

Уже будучи тяжело больным, сохранял в себе мужество и оптимизм и не отказывался от творческих

планов. Он говорил: "Напишу книгу, выпущу двух аспирантов, нужно выиграть еще один грант, помочь трем защитившимся ассистентам стать доцентами...". Однако этому не суждено было сбыться.

Больше всего запомнился нам Ми-

хаил Леонидович своим обаянием, остроумием, веселостью, жизнелюбивостью и, конечно, своей обаятельной, обворожительной улыбкой, которая никогда не сходила с его лица.

В семье сохранилось трюмо, сделанное в начале века руками родоначальника одесских Бурышкиных. Когда смотришь в огромное зеркало в надежной дубовой раме, кажется, что в его прозрачной глубине возникают лица одесских Бурышкиных – сильных духом, бодрых, умных настоящих одесситов.

*Одних стираешь, словно мел с доски,
Других с трудом из сердца
вырываешь,
И без одних ты счастливо живешь,
А без других никак не выживаешь.
Одни уходят, не оставив след,
Других следы прибой времен стирает,
А кто-то оставляет шрам в душе,
А кто-то саму душу забирает...*

(Маргарита Фортъе)

М.Л.Бурышкин с женой
Татьяной Александровной

Автор выражает большую благодарность зав.кафедрой теоретической механики Дмитрию Давыдовичу Лещенко и профессору Вере Петровне Бредневой за помощь в подготовке этой статьи. А также Галине Михайловне Бойко за предоставленные фотографии.

Алла РЕШЕТНИКОВА

КУТОЧОК ПОЕЗИИ

Архитектор - асимметрия

*Архитектор - асимметрия, нарисует геометрия:
Камни, тучи, волнорез, пирамиды ровный срез.
И мадонны дивный лик с асимметрией возник.
Обжигает нам ладонь асимметрии огонь.
Криво выступает тень, симметричен летом день.
На роскошнейший цветок приземлился мотылек.
Симметричны крылья в нем,
Асимметрии бутон будет листья распускать,
Может много рассказать нам весенний дивный сад...
И симметрии фасад можем видеть в зданьях мы,
Асимметрию луны и созвездий целый ряд – асимметрии отряд!*

Елена ТАРУТИНА, член Всеукраинского союза писателей-маринистов

УСМІШКА НАУКОВЦЯ

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ
ВІДГУК НА НАШУ ПУБЛІКАЦІЮ "СІМ ДНІВ У
МІНСЬКУ" З НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
БІЛОРУСІ

Добрый день, глубокоуважаемый Юрий Александрович!

Благодарю Вас за столь интересную статью, написанную живым языком на высоком профессиональном уровне, за Ваше участие в нашей конференции, за возможность пообщаться и поделиться опытом. Надеюсь, Вы согласитесь принять участие и в наших иных научных мероприятиях. Огромное спасибо за упоминание на страницах Вашего издания среди заслуженных мэтров науки и моего имени. Академику Александру Ивановичу Локотко я статью обязательно покажу, так же уже разместили ссылку на Ваше издание ["Кадри-будовам"]на странице нашего сайта:

<http://www.imef.basnet.by/smi.html>

С уважением и искренней признательностью,

Евгения ГОЛИКОВА-ПОШКА,
кандидат искусствоведения,
старший научный сотрудник
Центра исследований
белорусской культуры, языка
и литературы Национальной
академии наук Беларуси

Рисунок Юрія Письмака

КАДРИ БУДОВАМ
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У 1932 РОЦІ

Редактор: Юрій ПИСЬМАК
Дизайн та верстка: Світлана САВЧЕНКО, Сергій ГЕДУЛЯН
Редакція зберігає за собою право скорочення і літературного редагування прийнятих до друку текстів. Статті друкуються мовою оригіналу та можуть містити думки, що не співпадають з позицією редакції.

Щомісячне видання. Розповсюджується безкоштовно.
Адреса редакції: 65029, м. Одеса, вул. Дідріхсона, 4,
приміщення редакційно-видавничого відділу.
Тел.: (048) 729-85-34, 9-534.
Матеріали для розміщення в газеті надсилати на ел. адресу:
rio@ogasa.org.ua

Віддруковано у редакційно-видавничому відділі
Одеської державної академії будівництва
та архітектури. Обсяг: 1,5 друкованих аркуша.
Наклад: 100 екз. Зам. №_____. Реєстр. Од №83.